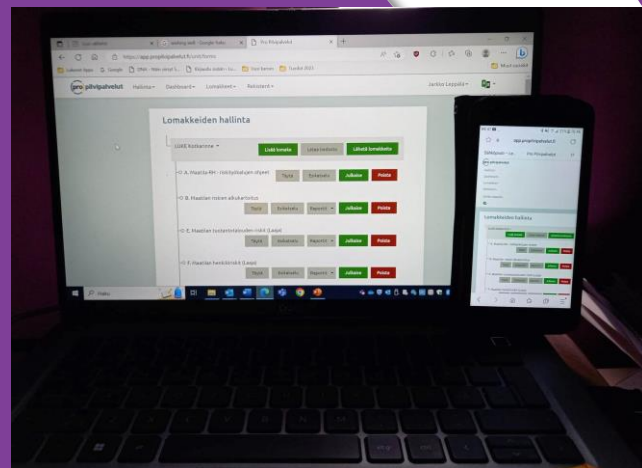

Maatila RH- sähköisen riskienhallintaohjelman esittely

Suomen yrittäjäopiston webinaari,
17. huhtikuuta 2023, Helsinki
Erikoistutkija Jarkko Leppälä, Luke

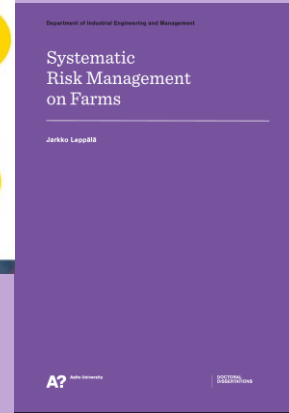
Scientific coordinator in Safety Culture and Risk Management in Agriculture – COST Action network in Europe. (www.sacurima.eu)

Childhood in Kotkakorpi farm, Mäntsälä: Working on dairy farm.

Farm safety management tools and studies

Jarkko Leppälä

Dr Sc (Tech.), Engineering, M.Sc. (Agr)

PhD: Systematic risk management on farms.

Farm employee management and farm risk management lecturer in University of Helsinki and

Project manager in the Luke project “Risk management and preparedness management tools for food sector SME’s”.

Worked in Management institute of Finland as SME security management consultant.

Physioacoustic tractor seat

Jarkko Leppälä 19.12.2022

Project manager in Holistic security risk management tools for bioeconomy risks (Rimsec)

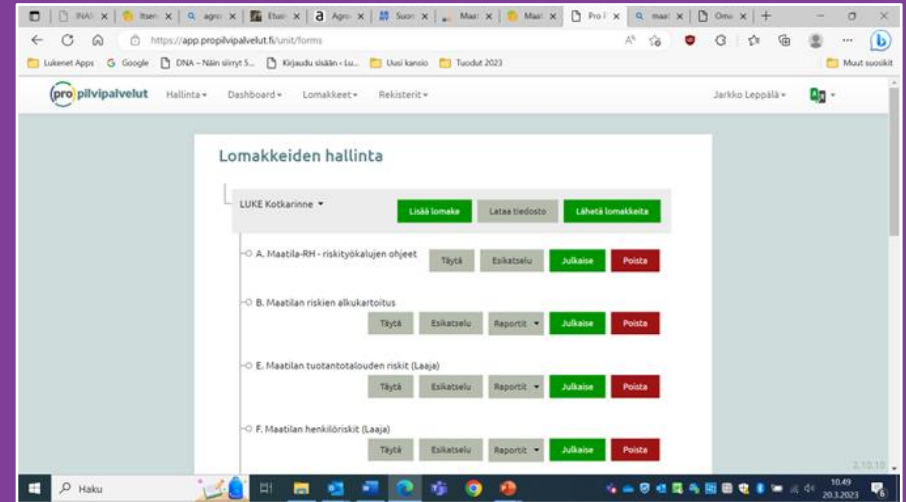
Project manager in Growth paths for young and developing farmers – new management models and solutions by co-creation development (Kasvupolku)

Drummer in Daizy Pinehill Band

Maatila-RH riskienhallintaohjelman sisältö

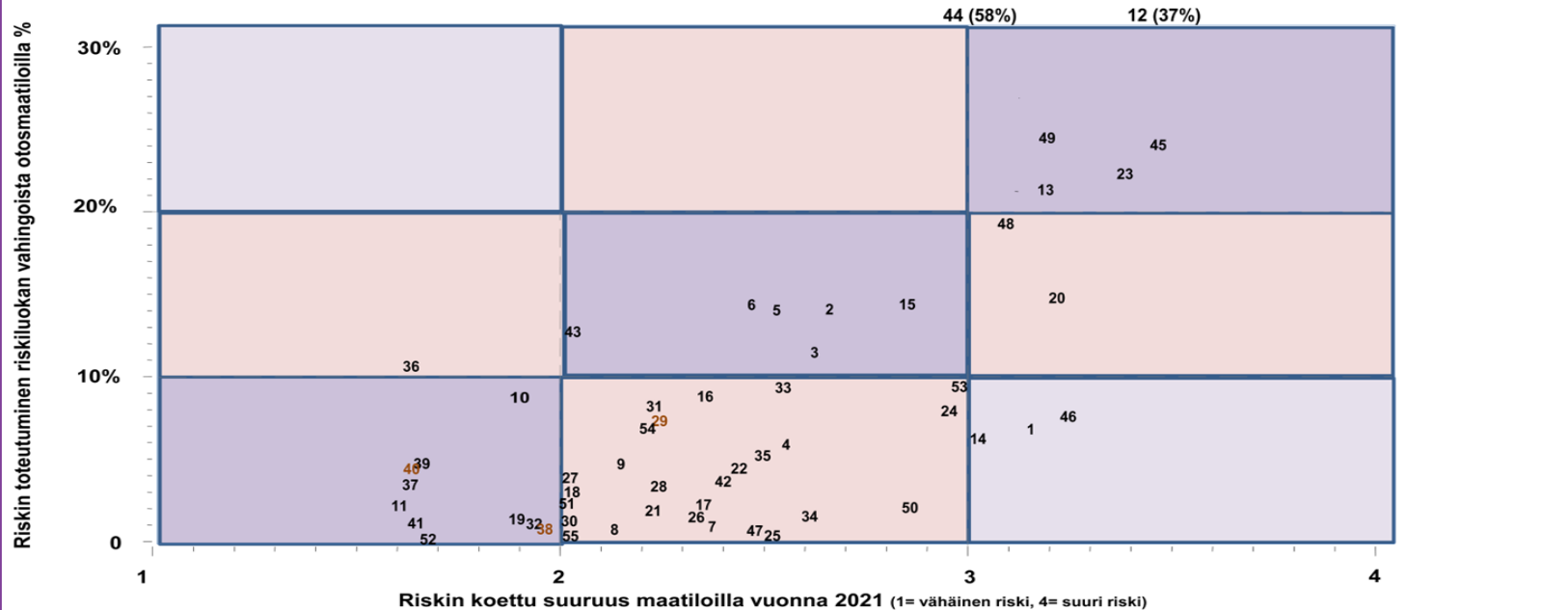
- A. Maatila-RH riskienhallinnan työkalujen ohjeet
- B. Maatilan riskien alkukartoitus
- C. Maatilan riskien asiasanakohtainen kartoitus
- D. Maatilan omaisuusriskien kartoitus (Laaja)
- E. Maatilan tuotantotalouden riskit (Laaja)
- F. Maatilan henkilöriskit (Laaja)
- G. Maatilan ympäristöriskit (Laaja)
- H. Maatilan riskienhallinnan kehittämissuunnitelma
- I. Maatilan työntekijän perehdyttämissuunnitelma
- J. Maatilan työntekijän työsopimusmalli
- K. 5D – vakavien riskien tarkastelutaulukko maataloille
- L. Maatilan säteilyvaaratyökalu
- M. Turvallisuuskulttuurin kehittämismallit maatalolle
- N. Viikkotehtävätyökalu
- O. Maatila-RH SWOR

Maatila-RH:n tausta

- Maaturva-hanke MTT:llä v. 2006-2008
- PK-RH – työkalut (VTT/Suomen riskienhallintayhdistys)
- Turvallisuuskysely maatiloille v. 2006, v. 2021, kirjallisuus, työpajat
- Maatila- RH Agronetissä, MTT:n ja Luken sivuilla
- Leppälä, J. 2016. Systematic risk management on farms – väitöskirja
- Maatilojen riskit hallintaan toimivalla turvallisuusjohtamisella (Fasari-hanke 2020-2023)
- Sähköinen ohjelma Pro Pilvipalvelut – alustalla julkaisu 21.3.2023

Riskin koettu suuruus ja toteutuminen maatioilla vuosina 2020-2021 (Vastaajat: N=729, ka n=305 per riskitekijä)*

Omaisuuksiriski

1. Tulipalo
2. Metsäomaisuuden tuhot
3. Sähköjärjestelmävika
4. Rakennusriski
5. Varkaus/llikivalta tilalla
6. Vesivahingot, -häiriöt
7. Kyberturvallisuusriski (tietoverkot)
8. Riittämätön vakuutusurva
9. Virheinvestoinnit
10. Automaatiojärjestelmä häiriö
11. Ilmanvaihtojärjestelmän häiriö

Talouksiriski

12. Tuotantopanosten kustannusriski tilalle
13. Hintariski
14. Ongelma maataloustukiasioissa
15. Maksukyky vaarantunut
16. Taloudellinen riskinotto kyky vaarantunut
17. Sopimusriski
18. Vero-ongelmat
19. Kirjanpitoongelmat

Tuotantoriski

20. Merkittävä konerikko
21. Tietokone - ja tiedonhallintaongelma
22. Kasvitautiliriski
23. Sääriski
24. Eläimen terveysriski, eläintaudit ym.
25. Energian tai polttoaineiden saatavuus
26. Tuotantopanosten toimitushäiriöt
27. Työvoiman puute ja saatavuus
28. Virheellinen informaatio
29. Lomitusongelmat
30. Urakointiongelmat
31. Ajankäytön suunnitteluongelmat
32. Organisointi ja yhteistyöongelmat
33. Maataloustuotannon imago
34. Tuotannon keskeytys
35. Koneiden varaosien saatavuus

Ympäristöriski

36. Lähivesistöjen rehevöityminen
37. Muut vesistö päästöt, saastuminen ym.
38. Peltomaan pilaantuminen
39. Luonnon monimuotoisuuden vaarantuminen
40. Jätteiden käsittelyongelmat
41. Ilman saastuminen
42. Ympäristötuen ongelmat
43. Sanktiot ja valitukset
44. Myrsky ym. luonnontuhot

Henkilöriski

45. Tapaturmariski
46. Ammattitauririski
47. Kemikaalien käsittelyriski
48. Liika fyysinen kuormitus
49. Liika henkinen kuormitus
50. Perheenjäsenten turvallisuus
51. Palkatun työvoiman turvallisuus
52. Tilan vieraiden turvallisuus
53. Sairaslomasijaisen saatavuus
54. Viestintä ja ristiriidat perheen sisällä
55. Viestintä ja ristiriidat sidosryhmien kanssa

Leppälä ja Hyppönen/Fasari 2022

Maatilan johtajan tehtäväkenttä

Työturvallisuus

ja terveys

- Yleinen terveys
- Tapaturmat
- Ammattitaudit
- Jaksaminen, stressi
- Henkinen hyvinvointi
- Työterveyshuolto

Tavoite

- Tuotanto- ja laatuvaatimukset
- Kannattavuus
- Terveysturvallisuus
- Hyvinvointi, perhe
- Ympäristö

Tuotteet, palvelut

- Vilja, liha, maito jne...
- Urakointi, turismi
- Asiakaspalvelu, opetus
- Vuokraustoiminta
- Tuotejalostus, -valmistus
- Maisema, ympäristö
- Kehittämistyö

Jarkko Leppälä/Luke

Ominaisuudet

- Osaaminen
- Koulutus
- Työkyky, -kunto
- Ikä
- Asenteet

Resurssit

- Tuotantoresurssit, tilakoko
- Ihmiset, työvoima
- Eläimet
- Koneet, laitteet
- Tietojärjestelmät, automaatio
- Toimitilat, rakennukset

Työmenetelmät

- Toimintatapa, työkuulttuuri
- Tiedonhallinta, tiedon käyttö
- Ajankäyttö

Lainsäädäntö

- Direktiivit, lait, asetukset
- Verot
- Yhteiskuntavastuu

Liiketoiminta

- Kauppa, sopimukset
- Rahoitus, tuet, lainat
- Laskutus, tulot
- Maksut, menot
- Kirjanpito, tilit
- Vakuutukset
- Markkinointi, verkostot
- Media

Ympäristö

- Vesistöt
- Maa
- Ilma
- Melu
- Monimuotoisuus
- Sosiaalinen

Työtehtävä

- Kylvö, työprosessit
- Ruokinta, työpisteet
- Puinti, työkoneet
- Kustannukset
- Materiaalit
- Turvallisuus
- Jne...

Johtamisvälineet

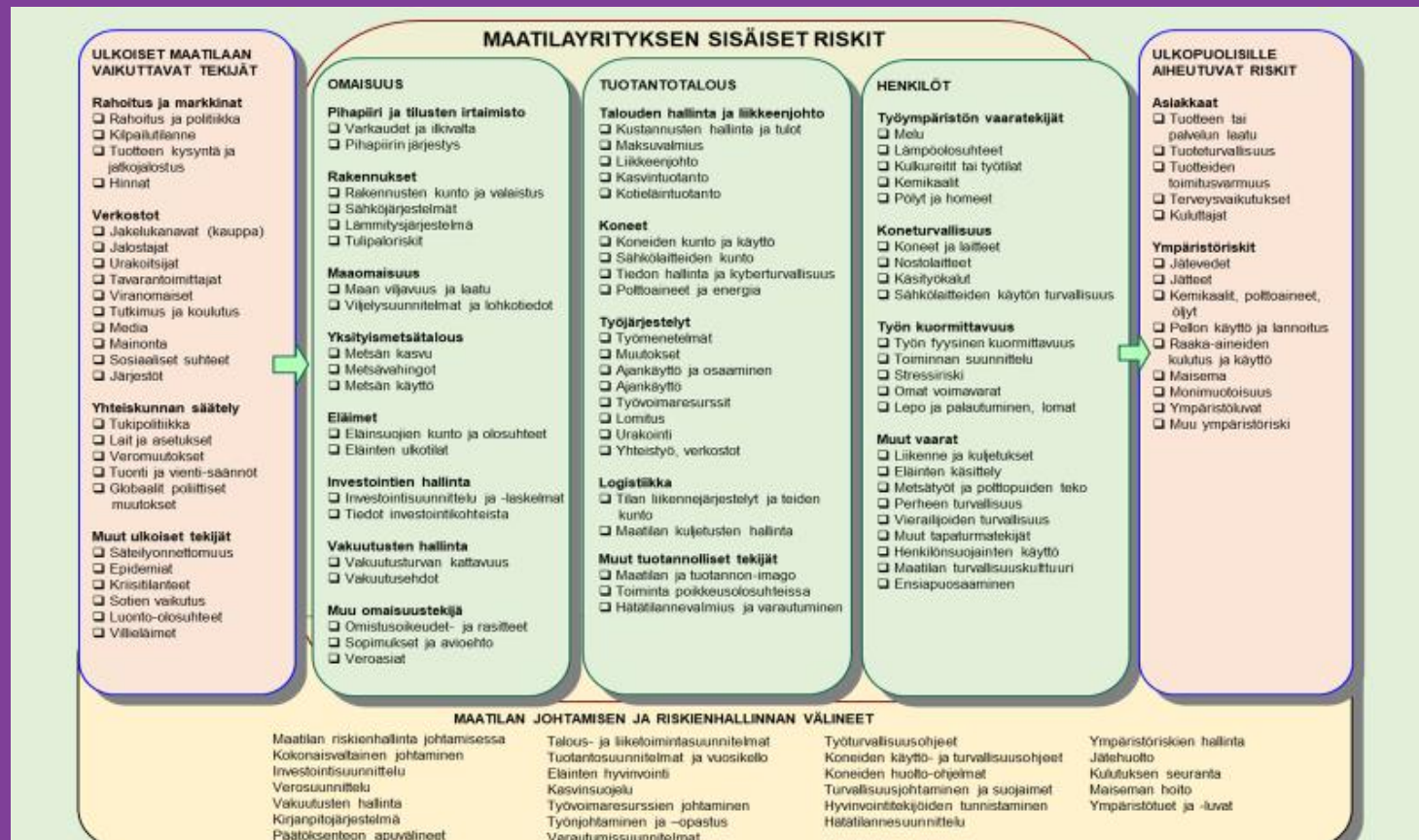
- Suunnittelu, seuranta
- Riskienhallinta
- Laatujohtaminen
- Talousjohtaminen
- Tulostittarit
- jne..

© Luonnonvarakeskus

<https://maaseutuverkosto.fi/agrihubi/aiheet/itsensa-johtaminen/>

Maatilan riskikartta

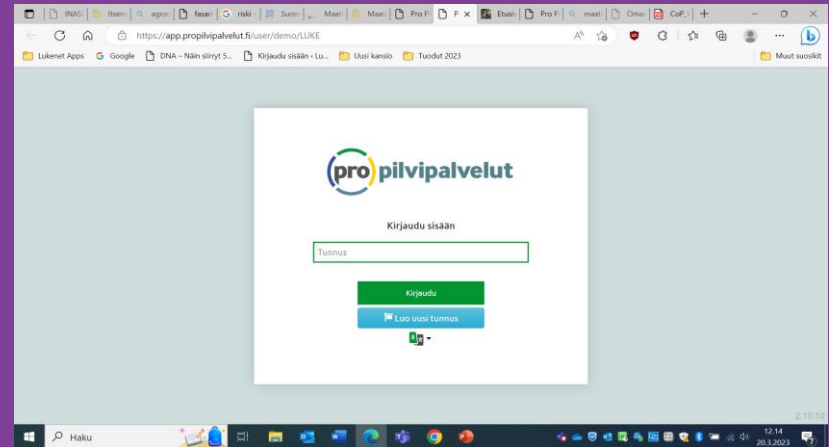

Maatila-RH riskienhallintaohjelma

- Maatilan riskeillä tarkoitetaan tässä yhteydessä maatalousyrityksen liiketoimintaan liittyviä epävarmuus- ja uhkatekijöitä, joilla voi olla talouden, ihmisten turvallisuuden, omaisuuden tai ympäristön kannalta haitallisia seurauksia.
- Riski on tapahtuman seurauksen vakavuuden ja todennäköisyyden yhdistelmä. Usein riskillä ymmärretään haitallista tapahtumaa ja riskien kartoituksessa tunnistetaan tapahtuman tai toiminnan haavoittuvuustekijöitä.
- Riskienhallinnan proseduriin kuuluu alkumäärittäminen, riskien tunnistaminen, riskien arviointi, toimenpiteet, riskien seuranta ja viestintä.

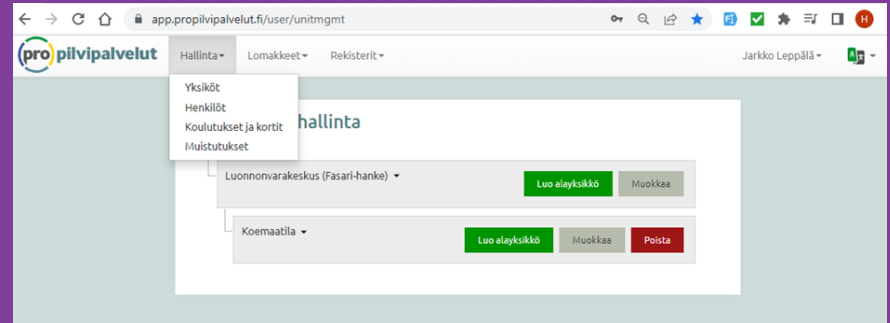
Maatila-RH riskienhallintaohjelma

- Osoite: <https://app.propilvipalvelut.fi/user/demo/LUKE> tai www.sacurima.eu/fi/
- Luo uusi tunnus: ohjelma luo jokaiselle käyttäjälle oman henkilökohtaisen käyttäjätunnuksen, joka on vain tunnuksen luoneen henkilön tiedossa.
- Kirjoita käyttäjätunnus heti muistiin tai joudut luomaan uuden tunnuksen.
- Palvelu toimii parhaiten: Chrome, Edge tai Safari kaikissa laitteissa,

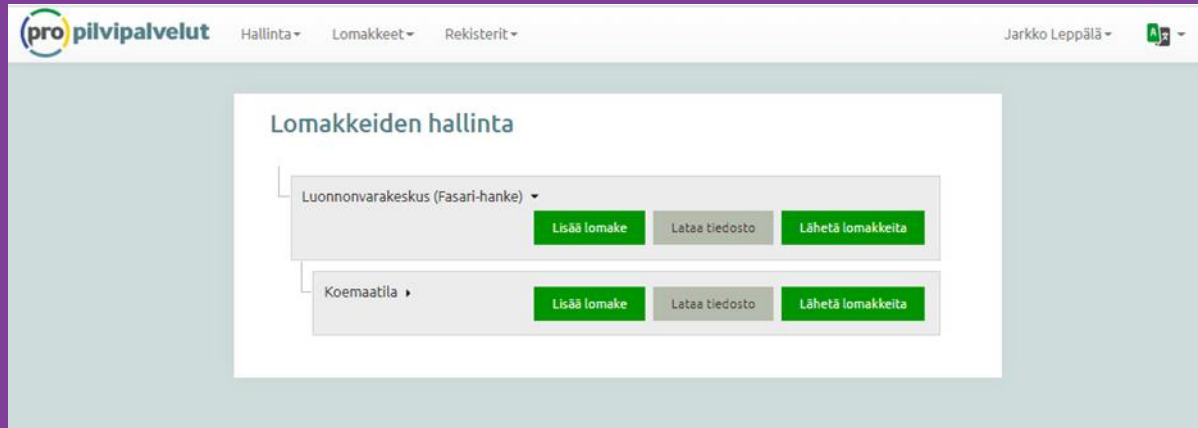
Maatila-RH riskienhallintaohjelma

- Hallinta - Henkilöt: Luo pääkäyttäjä ja muut käyttäjät tilalle.
- Hallinta – Yksiköt: Luo tilayksikkö (tilan nimi) (ja koulutukset halutessasi).
- Dashboard: hallintapaneeli > aikaisempi toiminta.
- Lomakkeet – tarkistuslistat ja muut työkalut.
- Koulutusrekisteri – koulutus ja osaaminen

Maatila-RH riskienhallintaohjelma

- Kohdasta "Yksiköiden lomakkeet" pääsette lomakkeiden hallintaan. Klikkaa lisää lomake – työkalut tulevat esiin alavetovalikosta.
- Lomakekartan ja täytetyt lomakkeet saa esiin klikkaamalla yksikköä.

Maatila-RH riskienhallintaohjelma

- **Toiminnot:**

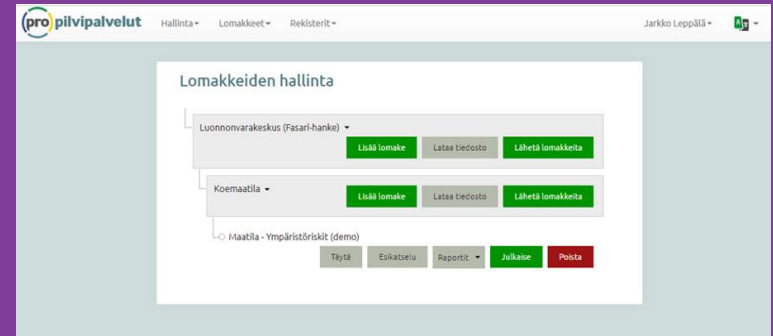
- Täytä – Aloita lomakkeen täyttäminen.

- Esikatsele - tarkastele täyttämäsi lomaketta.

- Julkaise - julkaistaan tietyllä päivämäärällä valmiiksi saatu riskien arviointi ja -hallintaraportti, joka voidaan ladata omalle tietokoneelle ja tulostaa.

- Poista - poistaa koko lomakkeen.

- Kuvat ja linkit – sisällytä linkkiosoitteet tekstilaatikkoihin ja avaa kansio tai selain.

Maatila-RH riskienhallintaohjelma

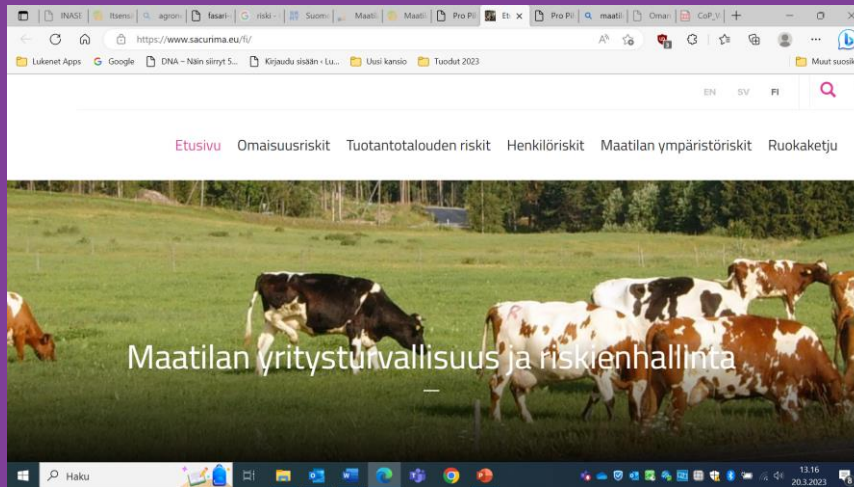
- Kerättyä informaatiota voi hyödyntää:
- Maatilan johtaminen, turvallisuusjohtaminen ja riskienhallinta
- Tilan kehittämissuunnittelussa, pitkän ja lyhyen aikavälin suunnittelu
- Muutosten hallinta, ajanhallinta
- Työntekijän perehdyttämisessä
- Turvallisuuskulttuuri tilalla
- Muu raportointitarve

Kiitos!

Jarkko Leppälä

etunimi.sukunimi@luke.fi

puh. +358 295326326

Maatilojen riskit hallintaan toimivalla turvallisuusjohtamisella (FaSaRi)